

ких підприємств з потужними вищими навчальними закладами або науково-дослідницькими інститутами або їх підрозділами. Ефективність цієї системи фінансування залежить від строку здійснення інноваційного проекту, його вартості і можливості його зменшення. Крім того, скорочення строку проведення дослідження може позитивно вплинути на зростання конкурентоспроможності підприємств-виробників і конкурентоздатності їх продукції.

5. Фінансування частини інноваційного проекту по проведенню, наприклад, тільки науково-дослідницьких робіт, або по фінансуванню безпосередньо розробки перших зразків продукції. Це може здійснюватись шляхом комерціалізації витрат, тобто реалізації цих зразків та отримання відповідної оплати.

6. Грошові ресурси та збереження фізичних і накопичення приватних і юридичних осіб. У більшості випадків це можуть бути малі або середні за розмірами підприємства, які займаються інноваційною діяльністю або впровадженням їх результатів.

У цілому потрібно відзначити, що подальший підйом суспільного виробництва, продуктивності праці, розвиток економіки держави в цілому не можливі без упровадження новітніх технологій, техніки, результатів науково-технічного прогресу. Це можна здійснювати, в першу чергу, через проведення ефективної інноваційної політики. Головною проблемою при цьому залишається фінансування інноваційної діяльності. В умовах економічної кризи крім основного джерела фінансування — державного бюджету, потрібно використовувати і інші можливості як вітчизняних, так і іноземних інвесторів.

УДК: 658.149.3

С. І. Лихолет,

старший викладач кафедри міжнародних фінансів,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ПРИНЦИПИ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ІННОВАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ

На рівні однієї країни трансфер технологій здійснюється в рамках національних інноваційних систем. При цьому їх ефективність не залежить не від типу державного устрою, не від режиму полі-

тичної влади — інноваційна діяльність успішно розвивається як у федеративних державах (США, Німеччина), так в унітарних (Франція), в умовах конституційної монархії (Великобританія, Нідерланди, Іспанія), а також при комуністичному режимі Китаю.

Соціально-економічний розвиток будь-якої країни безумовно має базуватись на інноваційних принципах, які повинні бути визначені в загальнодержавних, регіональних і місцевих програмах розвитку, нормативно-правових актах, які реалізуються на основі зваженої державної політики через бюджетну, податкову та грошово-кредитну сферу.

Основними принципами трансферу технологій, що забезпечують ефективне функціонування національної інноваційної системи, і як наслідок, підвищення технологічного рівня промисловості та збільшення обсягів виробництва інноваційної продукції, мають бути: принцип притягнення попиту, економічного стимулювання та державної підтримки.

У світовій практиці існують різні підходи до реалізації інноваційної діяльності, серед яких доцільно зупинитись на моделі «відштовхування від технологій» і моделі «притягнення попиту».

Традиційно, українська інноваційна система продовжує використовувати класичний радянський підхід до інновацій, який можна охарактеризувати як «відштовхування від технологій», у якому послідовно проходять такі фази: науково-дослідні роботи, пілотне виробництво, промислове виробництво, маркетинг.

Через ризики та складності цього процесу більшість спроб не досягає стадії маркетингу. Ця модель працює тільки в умовах гарантованого попиту на продукт, який забезпечується тільки на сильно регульованому ринку.

У відкритій ринковій економіці інноваційний процес складніший. Як правило, він починається не з науково-дослідницьких робіт, а з оцінки бізнес-можливостей.

Модель «притягнення попиту» включає ряд стадій від ідеї до продукту високого ринкового попиту: вивчення бізнес-можливостей, попередня оцінка ринку (домаркетингова стадія), попередня технічна оцінка, маркетингове дослідження, бізнес-фінансовий аналіз, розробка продукту, конструкторська та технологічна документація (лише на цій стадії починаються науково-дослідні роботи), внутрішнє тестування продукту, ринкове тестування, пілотне виробництво, передвиробничий бізнес-аналіз, запуск виробництва, вихід на ринок.

Принципи економічного стимулювання та державної підтримки розкриваються через сукупність важелів та інструментів, які є

основними елементами організаційно-економічного механізму регулювання трансферу технологій.

До важелів відносяться наступні: технологічні коридори, податкові пільги, кредитні канікули, здешевлення банківських кредитів, здешевлення страхування ризиків, державні гарантії, державне замовлення.

Серед інструментів слід виділити види інноваційних компаній, за допомогою яких відбувається комерціалізація передових технологій. До них слід віднести: старт-ап (start-up), спін-офф / спін-аут (spin-off / spin-out), спін-ін (spin-in) компанії.

Це нові, як правило, малі інноваційні / наукомісткі / високотехнологічної підприємства, створені на основі використання результатів наукових досліджень і розробок.

У світовій практиці використовуються такі ознаки їх класифікації: орієнтованість на попит чи пропозицію, а також рівень технологічної визначеності.

Технологічні старт-ап компанії орієнтовані на технологічну пропозицію і їм притаманна технологічна визначеність. Науководослідні спін-офф / спін-аут компанії можуть бути як академічні, так і корпоративні, також спрямовані на пропозицію, але від перших відрізняються технологічною невизначеністю. На основі ринкового попиту створюються технологічні спін-ін компанії, такі проекти реалізуються в умовах технологічної невизначеності.

УДК 330.354

О. О. Ляхова,

к.е.н., доцент кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ПЕРСПЕКТИВИ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ В УКРАЇНІ

Одна з основних особливостей венчурного капіталу полягає у його схильності до високих комерційних ризиків і орієнтації на високі рівні прибутковості, а природна ризиковість венчурного капіталу як інвестиційного активу підсилюється ризиками інновацій.

Відмінною рисою організації венчурного фінансування є ефективне поєднання різних джерел фінансування в процесі реаліза-